

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Kielcach

LKI.410.014.01.2017
P/17/028

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Kielcach
al. Tysiąclecia Państwa Polskiego 4, 25-520 Kielce
T +48 41 249 91 00, F +48 41 249 91 05
lki@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

<i>Numer i tytuł kontroli</i>	P/17/028 – System oceny jakości kształcenia w szkołach wyższych.
<i>Okres objęty kontrolą</i>	Lata akademickie 2015/2016 i 2016/2017.
<i>Jednostka przeprowadzająca kontrolę</i>	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Kielcach.
<i>Kontroler</i>	Iwona Reznier, doradca ekonomiczny, upoważnienie do kontroli nr LKI/88/2017 z dnia 5 października 2017 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2)
<i>Jednostka kontrolowana</i>	Politechnika Świętokrzyska w Kielcach (dalej: Uczelnia lub Politechnika), al. Tysiąclecia Państwa Polskiego 7, 25-314 Kielce.
<i>Kierownik jednostki kontrolowanej</i>	Prof. dr hab. inż. Wiesław Trąmpczyński, Rektor od 1 września 2016 r. Uprzednio, w okresie objętym kontrolą, rektorem był prof. dr hab. inż. Stanisław Adamczak (dowód: akta kontroli str. 3-4)

II. Ocena kontrolowanej działalności¹

Ocena ogólna

Rezultatem działań prowadzonych w Uczelni w celu zapewnienia odpowiedniej jakości kształcenia było opracowywanie dokumentów zawierających sformalizowane procedury, a także wskazanie osób odpowiedzialnych za realizację zadań oraz określenie terminów ich realizacji. Realizowane zadania podlegały cyklicznej ocenie, zarówno na poziomie poszczególnych jednostek organizacyjnych, jak i całej Uczelni. Analizie i modyfikacjom poddawano poszczególne elementy systemu. Oceny nauczycieli akademickich dokonywane były regularnie, z uwzględnieniem m.in. aspektów dydaktycznych ich pracy oraz opinii studentów uczestniczących w zajęciach. Uczelnia zapewniła interesariuszom zewnętrznym udział w projektowaniu efektów kształcenia. W badanym okresie Uczelnia uzyskiwała pozytywne oceny Polskiej Komisji Akredytacyjnej, dotyczące jakości kształcenia.

Na możliwe ograniczenia skuteczności systemu zarządzania jakością kształcenia wskazuje niewyznaczenie terminów realizacji celów odnoszących się do jakości kształcenia ani wskaźników i ich wartości referencyjnych, pozwalających na rzetelny pomiar stopnia osiągnięcia założonych celów. Podobnie oddziaływać może brak sformułowanych wprost rekomendacji lub wniosków do realizacji na poziomie Uczelni².

NIK zwróciła także uwagę na fakt, iż 16 z 17 osób zatrudnionych w okresie objętym kontrolą na stanowiskach dydaktycznych było wcześniej pracownikami naukowo-dydaktycznymi Uczelni. Zmiana stanowisk – po przeprowadzonych na nowe stanowiska konkursach – w większości przypadków związana była z nieuzyskaniem w terminie (ośmio- lub 12-letnim, określonym w statucie Politechniki i ustawie z dnia

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie.

² Wnioski takie były formułowane na poziomie poszczególnych jednostek organizacyjnych.

27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym³) kolejnego stopnia naukowego przez tych pracowników.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

Opis stanu faktycznego

1. Obowiązujący w okresie objętym kontrolą system zapewnienia jakości kształcenia określono uchwałą Senatu⁴ z 23 października 2013 r. i zmieniono uchwałą⁵ z 18 czerwca 2014 r. Jako zasadnicze cele systemu wskazano:

- 1) stałe monitorowanie i podnoszenie jakości kształcenia;
- 2) podnoszenie rangi pracy dydaktycznej;
- 3) tworzenie i rozwijanie związków Uczelni z jej otoczeniem poprzez promowanie działań projakościowych.

System zapewnienia jakości kształcenia składał się z uczelnianych standardów oraz procedur, wskazujących formalny tok postępowania dla realizacji standardów. Jak wskazano, system mógł być uzupełniony o dodatkowe, zatwierdzane przez rady wydziałów, wydziałowe standardy, wynikające ze specyfiki kierunków studiów prowadzonych na wydziałach.

Uczelniane standardy obejmowały następujące elementy:

- 1) monitorowanie i doskonalenie procesu realizacji standardów akademickich;
- 2) monitorowanie i ocenę procesu nauczania;
- 3) monitorowanie i ocenę jakości prowadzenia zajęć dydaktycznych;
- 4) monitorowanie i ocenę warunków prowadzenia zajęć dydaktycznych;
- 5) ocenę warunków studiowania;
- 6) ocenę dostępności do informacji o ofercie, zasadach i warunkach kształcenia.

Zgodnie z systemem, zapewnienie jakości kształcenia miało polegać na systematycznej analizie i ocenie ww. elementów.

Sprawy związane z jakością kształcenia należały do zakresu obowiązków prorektora ds. studenckich i dydaktyki, który m.in. nadzorował funkcjonowanie na wydziałach systemu oceny jakości kształcenia. Funkcję tę w okresie objętym kontrolą pełniła do 30 września 2016 r. dr hab. inż. Zdzisława Owsiak, a od 1 października 2016 r. – dr hab. Artur Maciąg.

Odnosząc się do standardów i wskazówek, dotyczących wewnętrznego zapewnienia jakości, wypracowanych na konferencji ministrów krajów należących do Europejskiego Obszaru Szkolnictwa Wyższego w 2015 r., Prorektor ds. Studenckich i Dydaktyki wyjaśnił, że Politechnika w pełni realizuje wszystkie wskazane elementy, przy czym część wskazań realizowanych jest na poziomie uczelni, część na poziomie wydziałów, a część wspólnie.

(dowód: akta kontroli str. 5-16, 266-267, 289-290)

2. Na okres kadencji Rektor miał powoływać pełnomocnika rektora ds. systemu zapewnienia jakości kształcenia, który miał przewodniczyć pracom uczelnianego zespołu ds. systemu zapewnienia jakości kształcenia.

³ Dz. U. z 2016 r. poz. 1842, ze zm.

⁴ Uchwała Nr 84/13 Senatu Politechniki Świętokrzyskiej.

⁵ Uchwała Nr 129/14 Senatu Politechniki Świętokrzyskiej.

W okresie objętym kontrolą pełnomocnikiem Rektora ds. jakości kształcenia była dr inż. Ewa Sender, a od 1 października 2017 r. dr inż. Edyta Spychał. Obie uczestniczyły w corocznych ogólnopolskich spotkaniach pełnomocników rektorów do spraw jakości kształcenia, dr inż. Ewa Sender także w seminarium bolońskim i konferencjach dotyczących kwalifikacji jakości kształcenia oraz potwierdzania efektów jakości kształcenia.

Powołano także uczelniany zespół ds. systemu zapewnienia jakości kształcenia, do zadań którego należało:

- 1) opracowywanie projektów aktów prawnych w zakresie udoskonalania systemu zapewnienia jakości kształcenia i dostosowywania go do obowiązujących przepisów;
- 2) przygotowywanie analiz funkcjonowania systemu zapewnienia jakości kształcenia;
- 3) monitorowanie wykonania zadań i zaleceń wynikających z analiz, o których mowa wyżej.

W skład zespołu wchodziło 15 osób, w tym pełnomocnik Rektora ds. systemu zapewnienia jakości kształcenia oraz przedstawiciele wydziałów (pełnomocnicy dziekanów ds. jakości kształcenia oraz prodziekani ds. studenckich i dydaktyki). Od 7 grudnia 2016 r. skład zespołu został zmniejszony do ośmiu osób – obejmował on, poza pełnomocnikiem Rektora ds. systemu zapewnienia jakości kształcenia, po jednym przedstawicielu każdego wydziału, doktorantów i studentów.

(dowód: akta kontroli str. 17-19, 23-24, 67-70, 289-290)

3. Integralną częścią systemu zapewnienia jakości kształcenia były procedury zapewnienia jakości kształcenia, wskazujące formalny tok postępowania dla realizacji sześciu podstawowych elementów systemu. Dla każdej z procedur wskazano, jakie działania są wykonywane, w jakim terminie i kto jest za nie odpowiedzialny.

Nie wskazano natomiast terminów realizacji wyznaczonych celów odnoszących się do jakości kształcenia ani wskaźników i ich wartości referencyjnych, pozwalających na rzetelny pomiar stopnia osiągnięcia założonych celów.

(dowód: akta kontroli str. 5-16)

Rektor wyjaśnił m.in: *W większości przypadków ocena Systemu Zapewnienia jakości Kształcenia na Politechnice Świętokrzyskiej dokonywana jest w sposób opisowy (jakościowy), bez wyznaczania wskaźników (ilościowych) i ich wartości referencyjnych. Oczywiście wprowadzenie takich wskaźników jest możliwe, natomiast ich wartości referencyjne w konsekwencji i tak miałyby charakter subiektywnej oceny władz wydziału oraz uczelni. Dlatego pomijając nieliczne przykłady takich wskaźników nie zdecydowano się na systemowe rozwiązania w tym zakresie. Pomimo braku powszechności takich wskaźników system oceny jakości kształcenia, jako ciągły proces doskonalenia, spełnia swoje zadania. Na bieżąco monitorowana jest sytuacja i podejmowane są odpowiednie działania. Jeśli jednak wskaźniki takie będą konieczne do sporządzenia i określenia, dokonana zostanie odpowiednia zmiana w Wydziałowych Księgach Jakości Kształcenia oraz w Księgach Procedur i Instrukcjach wydziałowych w tym zakresie.*

(dowód: akta kontroli str. 286-288)

4. W analizach funkcjonowania systemu zapewnienia jakości kształcenia powstałych w okresie objętym kontrolą (za lata akademickie 2014/2015 oraz 2015/2016) przedstawiono m.in. że w roku akademickim 2015/2016, jak i w ubiegłych latach, na wydziałach opracowano szereg procedur, które formalizują i porządkują działania

związane z zapewnieniem jakości kształcenia. Opracowano formularze i procedury służące weryfikacji osiągnięcia efektów kształcenia z uwzględnieniem działań naprawczych i rekomendacji zmian w programach studiów lub w efektach. Wprowadzono wzory zadań na prace dyplomowe, wzory oceny prac, procedury hospitacji itp. Przyjęto uchwały w sprawie wymagań stawianym pracom dyplomowym oraz opiekunom prac dyplomowych, uchwały w sprawie wymagań dotyczących organizacji obrony prac i egzaminu dyplomowego, uchwały w sprawie przyznawania wyróżnień prac dyplomowych. Uzupełniono dokumentację wydziałów dotyczącą systemu zapewnienia jakości kształcenia i zebrano ją w wydziałowych księgach jakości kształcenia oraz w postaci wykazów procedur i instrukcji wydziałowych, zatwierdzonych przez rady wydziałów. W latach akademickich 2014/2015 i 2015/2016 weryfikowano skuteczność i prawidłowość opracowanych wcześniej procedur, wprowadzano niezbędne zmiany, opracowywano dodatkowe procedury i udoskonalano obowiązujące już formularze.

Przedstawione przez Prorektora do Spraw Studenckich i Dydaktyki analizy funkcjonowania uczelnianego systemu zapewnienia jakości za lata 2014/2015 i 2015/2016 zostały pozytywnie ocenione przez Senat uczelni.

(dowód: akta kontroli str. 46-70)

Powyższe analizy nie zawierały sformułowanych wprost zaleceń ani rekomendacji. Rektor wyjaśnił: *Analiza funkcjonowania Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia na Politechnice Świętokrzyskiej w roku akademickim 2015/2016 rzeczywiście nie zawiera szczegółowo sformułowanych zaleceń czy rekomendacji. Niepisaną regułą jest, że wszelkie mankamenty wykryte w trakcie roku akademickiego są eliminowane poprzez stosowne działania władz wydziałów i uczelni. Podjęte działania są opisywane w kolejnych raportach. (...) Ewentualne korekty, zmiany czy zalecenia mające na celu poprawę jakości kształcenia przedstawiane są w sprawozdaniach wydziałowych. W sprawozdaniu rocznym z funkcjonowania Systemu Zapewnienia Jakości za rok akademicki 2015/2016 zasygnalizowano zmiany, jakie zostały poczynione na każdym z Wydziałów, a dokładne informacje dotyczące zakresu tych zmian zawarto w sprawozdaniach wydziałowych i realizowano je z poziomu każdego z Wydziałów. Osobami odpowiedzialnymi za „działania naprawcze” w zakresie poprawy jakości kształcenia są między innymi Dziekani, Prodziekani, Pełnomocnicy Dziekanów ds. Systemu Zapewnienia Jakości poszczególnych Wydziałów.*

(dowód: akta kontroli str. 286-288)

Wydziałowe sprawozdania z działalności w zakresie zapewnienia jakości kształcenia zawierały informacje o podejmowanych działaniach naprawczych. Przykładowo, na Wydziale Inżynierii Środowiska, Geomatyki i Energetyki w ramach przeprowadzonej przez opiekunów lat studenckich ankiety, dotyczącej oceny procesu dydaktycznego, studenci zgłosili uwagi krytyczne do kilku spośród nauczycieli akademickich, w związku z czym dziekan wydziału przeprowadziła indywidualne rozmowy z tymi pracownikami oraz przekazała dziekanowi Wydziału Budownictwa i Architektury informację o złożonych zastrzeżeniach, odnoszących się do pracowników tego wydziału.

(dowód: akta kontroli str. 345)

5. Wyniki egzaminu maturalnego z matematyki na poziomie podstawowym osób przyjętych na studia w badanych latach na trzech wybranych kierunkach były następujące:

- 1) Budownictwo: na studia stacjonarne w roku akademickim 2015/2016 przyjęto 240 osób, z których 37 uzyskało 30-49%, 95 – 50-69% i 108 – 70-100%,

a w kolejnym roku akademickim – 189 osób, z których 32 uzyskało 30-49%, 57 – 50-69% i 100 – 70-100%.

Na studia niestacjonarne na tym kierunku w roku akademickim 2015/2016 przyjęto 98 osób, z których 19 uzyskało 30-49%, 21 – 50-69% i 58 – 70-100%, a w kolejnym roku akademickim – 62 osoby, z których 22 uzyskały 30-49%, 23 – 50-69% i 17 – 70-100%.

- 2) Informatyka: na studia stacjonarne w roku akademickim 2015/2016 przyjęto 267 osób, z których 52 uzyskały 30-49%, 86 – 50-69% i 129 – 70-100%, a w kolejnym roku akademickim – 279 osób, z których 56 uzyskało 30-49%, 87 – 50-69% i 136 – 70-100%.

Na studia niestacjonarne na tym kierunku w roku akademickim 2015/2016 przyjęto 42 osoby, z których 16 uzyskało 30-49%, 20 – 50-69% i 6 – 70-100%, a w kolejnym roku akademickim – 64 osoby, z których 16 uzyskało 30-49%, 29 – 50-69% i 19 – 70-100%.

- 3) Ekonomia: na studia stacjonarne w roku akademickim 2015/2016 przyjęto 107 osób, z których 4 uzyskały 30-49%, 44 – 50-69% i 59 – 70-100%, a w roku akademickim 2015/2016 przyjęto 98 osób, z których 8 uzyskało 30-49%, 30 – 50-69% i 60 – 70-100%.

Na studia niestacjonarne na tym kierunku w roku akademickim 2015/2016 przyjęto 14 osób, z których 6 uzyskało 30-49%, 5 – 50-69% i 3 – 70-100%. W kolejnym roku akademickim studiów niestacjonarnych nie uruchomiono.

Spośród osób przyjętych na kierunek ekonomia w roku akademickim 2015/2016 na studiach stacjonarnych 15 osób zdawało na egzaminie maturalnym przedmiot geografia na poziomie podstawowym. Sześć z nich uzyskało 30-49%, 7 – 50-69% i 2 – 70-100%. Na studia niestacjonarne przyjęto jedną osobę zdającą geografę, której wynik mieścił się w przedziale od 50 do 60%. W roku akademickim 2016/2017 wśród przyjętych na studia (tylko stacjonarne) nie było osób, które zdawały geografę na egzaminie dojrzałości.

(dowód: akta kontroli str. 71-72)

6. W latach akademickich 2015/2016 i 2016/2017 liczba kandydatów i osób przyjętych na studia na ww. trzech wybranych kierunkach była następująca:

- budownictwo: na studia stacjonarne kandydatów było odpowiednio 340 i 261, a przyjęto ich 243 i 192 (tj. 71,5% i 73,6% kandydatów), zaś na studia niestacjonarne – kolejno 140 i 101, z których przyjęto 112 i 72 (tj. 80,0% i 71,3%);
- informatyka – na studia stacjonarne kandydatów było odpowiednio 359 i 370, a przyjęto ich 280 i 293 (tj. 78,0% i 79,2% kandydatów), zaś na studia niestacjonarne – kolejno 98 i 107, z których przyjęto 70 i 80 (tj. 71,4% i 74,8%);
- ekonomia – na studia stacjonarne kandydatów było odpowiednio 187 i 160, a przyjęto ich 108 i 99 (tj. 57,7% i 61,9% kandydatów), zaś na studia niestacjonarne w roku 2015/2016 było 30 kandydatów, z których przyjęto 19 (63,3%), w następnym roku akademickim było 25 kandydatów, ale kierunek nie został uruchomiony.

(dowód: akta kontroli str. 73)

7. Najniższe wartości procentowe wyników egzaminu maturalnego na poziomie podstawowym, uzyskane przez osoby przyjęte na studia stacjonarne I stopnia

w latach akademickich 2015/2016 i 2016/2017 na badanych kierunkach były następujące:

- budownictwo: język polski kolejno 30% i 30%, matematyka 30%⁶, język angielski – 31% i 30%, przedmiot wybrany – 30% i 38%;
- informatyka: język polski kolejno 30 i 30%, matematyka – 30% i 30%, język angielski – 30% i 30%, przedmiot wybrany⁷ – 4% i 4%;
- ekonomia: język polski kolejno 30% i 31%, matematyka 40% i 30%, język angielski – 38% i 34%, przedmiot wybrany – 26% i 34%.

Na wszystkie kierunki studiów stacjonarnych pierwszego stopnia rekrutacja była prowadzona w formie konkursu świadectw, w którym uwzględniane były oceny procentowe (poziom podstawowy i rozszerzony) z matematyki, języka polskiego, języka obcego nowożytnego oraz jednego przedmiotu zdawanego na maturze w formie pisemnej, wskazanego przez kandydata do postępowania kwalifikacyjnego z zestawu obejmującego fizykę z astronomią, chemię, informatykę, historię, geografę, biologię, wiedzę o społeczeństwie oraz – dla kierunku architektura – historię sztuki. Szczegółowy sposób obliczania punktów dla poszczególnych kierunków regulują uchwały Senatu w sprawie warunków i trybu rekrutacji na dany rok akademicki. Kandydaci na kierunek architektura przystępowali do konkursu świadectw po uzyskaniu pozytywnej oceny z egzaminu z rysunku, sprawdzającego predyspozycje do studiów architektonicznych. Na podstawie listy rankingowej wydziałowe komisje rekrutacyjne ustalały progi punktowe upoważniające do podjęcia studiów.

W przypadku studiów niestacjonarnych, kandydaci byli przyjmowani na podstawie złożenia wymaganych dokumentów. Jeżeli liczba osób zgłoszonych byłaby wyższa niż ustalony limit miejsc, rekrutacja byłaby prowadzona jak dla studiów stacjonarnych.

Na badanych trzech kierunkach w latach akademickich 2015/2016 i 2016/2017 wymagana liczba punktów wynosiła:

- budownictwo: odpowiednio 40 i 45 punktów (maksymalna liczba punktów możliwa do uzyskania w konkursie świadectw wynosiła odpowiednio 240 i 440),
- informatyka: 40 punktów (maksymalnie do zdobycia 440 punktów),
- ekonomia: odpowiednio 80 i 73 punkty (maksymalnie do zdobycia 440 punktów).

(dowód: akta kontroli str. 73-103)

8. Poniżej przedstawiono terminowość bronięcia prac dyplomowych na wybranych do badań szczegółowych kierunkach. Termin obrony prac licencjackich i magisterskich w roku akademickim 2015/2016 upływał 31 października 2016 r., a w roku akademickim 2016/2017 – 31 października 2017 r.

- 1) Na kierunku budownictwo⁸ na studiach stacjonarnych I stopnia, spośród 196 osób zaczynających studia, w roku akademickim 2015/2016 w terminie do 30 września broniło się 113⁹, po terminie 2 osoby, a 81 nie broniło się; w roku akademickim 2016/2017 z 332 osób do 30 września broniły się 123 osoby, do 31 października – 12. Na studiach niestacjonarnych spośród 222 osób zaczynających studia, w roku akademickim 2015/2016 do 30 września broniło się 30, do 31 października – 27, a 165 nie broniło się; zaś w roku

⁶ Dotyczy roku akademickiego 2016/2017, w roku 2015/2016 na kierunku budownictwo matematyka wchodziła w skład przedmiotów wybranych.

⁷ Przedmiot wybrany zdawany był zwykle na maturze w formie rozszerzonej lub jako przedmiot dodatkowy, przy którym do uzyskania pozytywnego wyniku nie obowiązywał limit 30 pkt.

⁸ Dane wg stanu na dzień 26 października 2017 r. (z prognozą do 31 października 2017 r.).

⁹ Liczba ta nie zmieniła się w odniesieniu do 31 października.

akademickim 2016/2017 ze 179 osób do 30 września broniło się 17, a do 31 października kolejne 17.

Na studiach stacjonarnych II stopnia, spośród 238 osób zaczynających studia, w roku akademickim 2015/2016 do 30 września broniło się 140, do 31 października – 34, po terminie – 24, a 40 nie broniło się; w roku akademickim 2016/2017 ze 126 osób do 30 września broniło się 85, a do 31 października – 10. Na studiach niestacjonarnych ze 110 osób zaczynających studia w roku akademickim 2015/2016 do 30 września broniło się 29, do 31 października – 39, a 27 nie broniło się; w roku akademickim 2016/2017 ze 118 osób do 30 września broniło się 31, a do 31 października – 28.

- 2) Na kierunku informatyka (studia stacjonarne I stopnia) w roku akademickim 2015/2016 w zakładanym terminie broniło się 36,3% studentów rozpoczynających naukę, pozostałe nie broniły się. W roku akademickim 2016/2017 do 30 września obroniło się 47,7% osób rozpoczynających naukę¹⁰. Na studiach niestacjonarnych w roku akademickim 2015/2016 w terminie obroniło się 14,4% osób rozpoczynających naukę, po terminie jeszcze 11,1%. W roku akademickim 2016/2017 do 30 września obroniło się 3,3% osób rozpoczynających naukę.

Na studiach stacjonarnych II stopnia w roku akademickim 2015/2016 w zakładanym terminie broniło się 53,2% studentów rozpoczynających naukę, po terminie jeszcze 19,3%. W roku akademickim 2016/2017 do 30 września obroniło się 22,2% rozpoczynających naukę. Na studiach niestacjonarnych w roku akademickim 2015/2016 w terminie obroniło się 60% osób rozpoczynających naukę, po terminie jeszcze 6,7%. W roku akademickim 2016/2017 do 30 września obroniło się 6,3% studentów rozpoczynających naukę.

- 3) Na kierunku ekonomia (studia stacjonarne I stopnia) w roku akademickim 2015/2016 w zakładanym terminie broniło się 82,4% studentów rozpoczynających naukę, a w roku akademickim 2016/2017 – 69,7%¹¹. Na studiach niestacjonarnych w roku akademickim 2015/2016 w terminie obroniło się 60,0% osób rozpoczynających naukę, a w roku akademickim 2016/2017 – 74,1%.

Na studiach stacjonarnych II stopnia w roku akademickim 2015/2016 w zakładanym terminie broniło się 81,7% studentów rozpoczynających naukę, a w roku akademickim 2016/2017 – 90,2%. Na studiach niestacjonarnych w roku akademickim 2015/2016 w terminie obroniło się 81,5% osób rozpoczynających naukę, a w roku akademickim 2016/2017 – 75%.

(dowód: akta kontroli str. 104-106)

9. Prorektor ds. Studenckich i Dydaktyki wyjaśnił: *globalnie uczelnia nie badała w ramach wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia kwestii zdawalności prac dyplomowych w terminie zakończenia studiów. Monitorują to prodziekani i pracownicy sekretariatu. Promotorzy oraz prodziekani ds. studenckich i dydaktyki mobilizują studentów, na ile jest to oczywiście możliwe, żeby oddawali i broniли prace dyplomowe w terminie. Promotorzy służą zawsze konsultacjami, aby prace były napisane na jak najwyższym poziomie i oddane terminowo (służą temu*

¹⁰ Taki sam wskaźnik dla terminu 31 października; po tym terminie nikt więcej się nie obronił (dane dla kierunku informatyka przedstawiono wg stanu na 23 października 2017 r.).

¹¹ Dane wg stanu na 23 października 2017 r. z prognozą do 30 października 2017 r.

seminaria dyplomowe). Przy ustalaniu terminów obron uwzględniana jest m.in. dyspozycyjność studentów zaocznych. Zdarzają się przypadki obron po wyznaczonym terminie, z przyczyn losowych, co obniża wskaźnik obron w terminie. W takich sytuacjach uczelnia jest przychylna studentom, którzy chcą podchodzić do obrony. Przypadki całkowitego braku obrony są sporadyczne.

(dowód: akta kontroli str. 289-290)

10. Prowadzona na Uczelni analiza wyników egzaminów maturalnych kandydatów na studia obejmowała ustalenie przez wydziałowe komisje rekrutacyjne progów punktowych, wymaganych do podjęcia studiów. Innego rodzaju analizy tych wyników nie były przewidziane w systemie zapewnienia jakości kształcenia w Politechnice.

Rektor wyjaśnił: *Wyniki egzaminów maturalnych brane są pod uwagę w przypadku ustalania progów punktowych przez komisje rekrutacyjne. Odbywa się to po przekazaniu przez kandydatów swoich wyników matur. Po rekrutacji wykonywane były analizy ocen osób przyjętych w celu diagnozy poziomu nowych studentów. Dotychczas nie rozważano wykorzystania takich analiz według kierunków studiów a priori, gdyż doświadczenie pokazuje, że średni wynik matury oraz rozkład percentyli jest w każdym roku inny.*

(dowód: akta kontroli str. 5-16, 74, 346-348)

11. Na trzech z pięciu wydziałów Uczelni¹² w okresie objętym kontrolą nie były organizowane kursy wyrównawcze z matematyki dla osób przyjętych na I rok studiów pierwszego stopnia, co było związane z wprowadzeniem matematyki jako przedmiotu obowiązkowego na egzaminie maturalnym (pozwalało to na realizację zajęć z uzyskiwaniem zamierzonych efektów). Na Wydziale Budownictwa i Architektury w roku akademickim 2015/2016 realizowane były zajęcia wyrównawcze z matematyki dla 34 studentów I roku na kierunkach budownictwo, architektura i geologia inżynierska. Udział w zajęciach obejmujących 25 godzin ćwiczeń nie był obowiązkowy, możliwość uczestnictwa mieli wszyscy zainteresowani studenci. Przyczyną organizacji zajęć były problemy, jakie każdego roku część studentów miała z zaliczeniem zajęć z matematyki. Z kolei na Wydziale Inżynierii Środowiska, Geomatyki i Energetyki w roku akademickim 2015/2016 z inicjatywy prorektora ds. studenckich i dydaktyki został zorganizowany kurs wyrównawczy skierowany do wszystkich studentów I roku na kierunkach geodezja i kartografia oraz inżynieria środowiska. Kurs był odpłatny (100 zł) i dobrowolny. Wzięło w nim udział sześciu studentów. W okresie objętym kontrolą nie realizowano kursów wyrównawczych w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.

(dowód: akta kontroli str. 107, 131, 220, 225, 235)

12. Zgodnie z uchwałą Senatu z 29 czerwca 2006 r. w sprawie ustalania zakresu obowiązków nauczycieli akademickich, wymiaru zadań dydaktycznych dla poszczególnych stanowisk, zasad obliczania godzin dydaktycznych, zasad obliczania i powierzania godzin ponadwymiarowych oraz liczebności grup studenckich¹³, w obu latach akademickich objętych badaniem roczny wymiar pensum był następujący:

- pracownicy naukowo-dydaktyczni: profesor zwyczajny i profesor nadzwyczajny – po 210 godzin, adiunkt i asystent – po 240 godzin;
- pracownicy dydaktyczni: starszy wykładowca i wykładowca – po 360 godzin, lektor i instruktor – po 540 godzin.

(dowód: akta kontroli str. 249-261)

¹² Wydział Elektrotechniki, Automatyki i Informatyki, Wydział Mechatroniki i Budowy Maszyn, Wydział Zarządzania i Modelowania Komputerowego.

¹³ Uchwała Senatu nr 51/06 ze zmianami.

13. W latach akademickich 2015/2016 i 2016/2017 wśród odpowiednio 487 i 490 nauczycieli akademickich zatrudnionych w pełnym wymiarze czasu pracy:

- jeden był pracownikiem naukowym,
- 402 i 405 (tj. 82,5% i 82,6%) było pracownikami naukowo-dydaktycznymi,
- 84 (tj. 17,2% i 20,7%) było pracownikami dydaktycznymi.

(dowód: akta kontroli str. 262)

14. W okresie objętym kontrolą na stanowiskach dydaktycznych zatrudniono 17 osób, w tym 16 (94,1%) wcześniej zatrudnionych na stanowiskach naukowo-dydaktycznych¹⁴. Jak stanowi art. 120 ust. 1 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, okres zatrudnienia na stanowisku asystenta osoby nieposiadającej stopnia naukowego doktora oraz okres zatrudnienia na stanowisku adiunkta osoby nieposiadającej stopnia naukowego doktora habilitowanego, a także warunki skracania i przedłużania oraz zawieszania tych okresów określa statut, z tym że zatrudnienie na każdym z tych stanowisk osoby nieposiadającej stopnia naukowego doktora lub doktora habilitowanego nie może trwać dłużej niż osiem lat. W statucie Politechniki wskazano, że okres zatrudnienia na stanowisku asystenta osoby nieposiadającej stopnia naukowego doktora, a na stanowisku adiunkta osoby nieposiadającej stopnia naukowego doktora habilitowanego, nie może przekraczać ośmiu lat, przy czym łączny okres zatrudnienia osoby ze stopniem naukowym doktora na stanowiskach asystenta i adiunkta nie może przekraczać dwunastu lat¹⁵.

Wyjaśniając, co było przyczyną tak wysokiego odsetka rekrutacji osób zatrudnionych na stanowiskach dydaktycznych spośród pracowników naukowo-dydaktycznych oraz w ilu przypadkach zjawisko to było związane z nieuzyskaniem w terminie stopnia naukowego przez tych pracowników, Rektor podał: *W latach 2015/2016 i 2016/2017 w grupie pracowników dydaktycznych zostało zatrudnionych 17 osób, w tym 10 osób zajmowało wcześniej w Uczelni stanowisko asystenta, a sześć osób stanowisko adiunkta. Zgodnie z przepisami ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i Statutu Politechniki Świętokrzyskiej, obowiązującymi w okresie objętym kontrolą, zatrudnienie na stanowisku nauczyciela akademickiego następowało po zakwalifikowaniu w drodze otwartego konkursu. Wysoki odsetek rekrutacji na stanowiska dydaktyczne osób zajmujących uprzednio stanowiska naukowo-dydaktyczne wyjaśnia fakt, że do konkursów na analizowane stanowiska dydaktyczne ogłoszonych i rozstrzygniętych w latach 2015/2016 i 2016/2017 przystąpiły tylko dwie osoby spoza Uczelni. Pozostali kandydaci przystępując do konkursu pozostawali w stosunku pracy z Politechniką Świętokrzyską. Aktualnie z grupy 15 osób, które nie uzyskały stopnia naukowego w wymaganym terminie i po zakwalifikowaniu przez komisje konkursowe objęły stanowiska dydaktyczne jedna osoba uzyskała stopień doktora habilitowanego i dwie osoby uzyskały stopień doktora.*

(dowód: akta kontroli str. 263-265, 345-348)

15. Obowiązujący w okresie objętym kontrolą regulamin oceny nauczycieli akademickich przyjęto uchwałą Senatu z 20 czerwca 2012 r.¹⁶ Zgodnie z uchwałą, okresowej oceny dokonuje się co dwa lata¹⁷, obejmujące okresy kalendarzowe od 1 stycznia do 31 grudnia, a w przypadku oceny negatywnej pracownik jest oceniany ponownie po upływie roku. W regulaminie postanowiono m.in., że okresowej ocenie

¹⁴ W roku akademickim 2015/2016 na stanowisku dydaktycznym zatrudniono 10 osób, z których dziewięć przeszło ze stanowiska naukowo-dydaktycznego, zaś jedna została zatrudniona na stanowisku dydaktycznym jako jej pierwszym stanowisku pracy. W roku akademickim 2016/2017 na stanowiskach dydaktycznych zatrudniono siedem osób, które przeszły ze stanowisk naukowo-dydaktycznych.

¹⁵ Par. 96 ust. 1, 2 i 4 Statutu Politechniki Świętokrzyskiej.

¹⁶ Uchwała na 329/12 w sprawie regulaminu okresowej oceny nauczycieli akademickich w Politechnice Świętokrzyskiej.

¹⁷ Pracownik mógł zostać poddany ocenie nie wcześniej niż po roku od podjęcia pracy w Uczelni.

podlegają wszyscy nauczyciele akademicy zatrudnieni na podstawie mianowania lub umowy o pracę zarówno na czas określony, jak i nieokreślony, bez względu na wymiar czasu pracy, w zakresie należytego wykonywania obowiązków oraz przestrzegania prawa autorskiego i praw pokrewnych oraz prawa własności przemysłowej. Dokonywanie oceny zaplanowano co dwa lata, przy czym zatrudnionych na podstawie mianowania nauczycieli z tytułem profesora nie rzadziej niż co cztery lata. Podstawą merytoryczną oceny stanowiły:

- całokształt osiągnięć naukowych, dydaktycznych i organizacyjnych¹⁸,
- opinia kierownika jednostki organizacyjnej i dziekana o poszczególnych rodzajach działalności,
- wyniki anonimowej ankiety stanowiącej opinię studentów i doktorantów uczestniczących w zajęciach prowadzonych przez ocenianą osobę w ocenianym okresie.

W regulaminie przewidziano możliwość odwołania się od oceny. Przygotowano formularze obowiązujące w procesie oceny okresowej (kartoteka osiągnięć nauczyciela akademickiego, opinia, ocena dziekana, postanowienie odwoławczej komisji oceny).

W okresie objętym kontrolą przeprowadzono ocenę za lata 2012-2015 w stosunku do mianowanych nauczycieli akademickich, posiadających tytuł naukowy profesora oraz za lata 2014-2015 w stosunku do pozostałych nauczycieli akademickich z wyłączeniem tych, którzy na dzień 31 grudnia 2015 r. byli zatrudnieni krócej niż rok.

(dowód: akta kontroli str. 268-285)

16. W harmonogramie oceny okresowej za lata 2014-2015 (2012-2015) przewidziano, że za przedłożenie rektorowi i dziekanom zbiorczych wyników oceny w terminie do 20 czerwca 2016 r. odpowiedzialny był kierownik Działu Kadrowo-Płacowego. Opracowano ją w sposób umożliwiający odczytanie rozkładu ocen (liczby nauczycieli, którzy uzyskali poszczególne oceny, w podziale na jednostki organizacyjne). Na posiedzeniu Senatu w dniu 22 czerwca 2016 r. Rektor przedstawił wyniki oceny oraz sprawozdanie z jej przebiegu.

(dowód: akta kontroli str. 268-285, 291-304)

17. W wyniku ostatniej oceny okresowej, dokonanej za lata 2014 – 2015 (2012-2015), oceny uzyskało 453 nauczycieli akademickich¹⁹. Ocenę wyróżniającą, dobrą, zadowalającą i negatywną otrzymało kolejno 100, 258, 81 i 14 nauczycieli, tj. odpowiednio 22,1%, 56,9%, 17,9% i 3,1% ogólnej liczby nauczycieli.

(dowód: akta kontroli str. 293)

18. Zgodnie z regulaminem ocen, nauczyciele, którzy otrzymali poprzednio ocenę negatywną, podlegali ponownej ocenie w 2016 roku. Po ponownej ocenie dwóch pracowników znów otrzymało ocenę negatywną i zgodnie z art. 124 ust. 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym rozwiązano z nimi stosunek pracy.

(dowód: akta kontroli str. 291-307)

19. W okresie objętym kontrolą nagrody przyznawane były na podstawie regulaminu nagród nauczycieli akademickich, uchwalonego przez Senat Politechniki w 2006 r.²⁰ W związku z osiągnięciami dydaktycznymi, organizacyjnymi i / lub naukowymi²¹,

¹⁸ Zawarty w formularzu „Kartoteka osiągnięć nauczyciela akademickiego”.

¹⁹ Ocenie nie podlegało 61 nauczycieli.

²⁰ Uchwała nr 65/06 Senatu Politechniki Świętokrzyskiej z 6 grudnia 2006 r. w sprawie regulaminu nagród nauczycieli akademickich.

²¹ Nie przyznano nagród wyłącznie za osiągnięcia dydaktyczne.

nagrody Rektora za rok 2016 przyznano 177 nauczycielom²². Spośród nich, 66 nauczycieli otrzymało ocenę wyróżniającą, 85 – dobrą, siedmiu – zadowalającą, a jeden nauczyciel – ocenę negatywną²³. Objętych badaniem NIK sześciu nagrodzonych nauczycieli otrzymało w ankietach oceny studentów od 4,32 do 4,90 w skali do 5,0.

Rektor wyjaśnił, że osoby, które otrzymały oceny zadowalające lub negatywne otrzymały nagrody za działalność związaną z tymi aspektami, które nie mają znaczącej wagi w procesie oceny. Osoba, która otrzymała ocenę negatywną za lata 2014-2015²⁴, otrzymała nagrodę z rezerwy pozostającej w dyspozycji Rektora za działalność organizacyjną, w szczególności zaangażowanie w organizację uroczystej inauguracji roku akademickiego oraz pełnienie funkcji rzecznika dyscyplinarnego studentów.

Osoby, które otrzymały oceny zadowalające, zostały nagrodzone m.in. za działalność w różnych ciałach kolegialnych na Uczelni (np. Senacka Komisja Etyki Zawodowej, wydziałowa komisja rekrutacyjna, wydziałowa komisja stypendialna) oraz realizację dodatkowych zadań (np. praca jako administrator systemu informatycznego, reprezentowanie Uczelni na targach edukacyjnych, przygotowywanie raportu samooceny dla Polskiej Komisji Akredytacyjnej).

(dowód: akta kontroli str. 310-341, 349-351)

20. Okresowej ocenie podlegały następujące elementy pracy dydaktycznej:

- a) poziom i aktualność treści nauczania (m.in. unowocześnienie procesu dydaktycznego, utworzenie nowej specjalności lub kierunku, modernizacja lub budowa nowych stanowisk laboratoryjnych, opracowanie pomocy dydaktycznych w postaci instrukcji laboratoryjnych),
- b) praca ze studentami (kształcenie i wychowywanie studentów, nadzorowanie prac opracowywanych przez studentów, indywidualna opieka nad studentami, inne),
- c) publikacje dydaktyczne (podręcznik, skrypt recenzowany),
- d) kształcenie młodej kadry naukowej (promotorstwo wyróżnionych prac dyplomowych, promotorstwo doktoratu, opieka nad kołami naukowymi, inne),
- e) sprawowanie funkcji opiekuna lub kierownika (m.in. studiów doktoranckich, specjalności na wydziale, studium podyplomowego),
- f) dodatkowa działalność dydaktyczna (liczba recenzji prac dyplomowych na studiach dziennych, uczestnictwo w egzaminach dyplomowych na studiach dziennych, nieodpłatne prowadzenie szkoleń specjalnych, prowadzenie na polecenie rektora lub dziekana dydaktyki przekraczającej pensum, uzyskanie grantu dydaktycznego, sprawowanie funkcji rzecznika dyscyplinarnego dla studentów, uczestnictwo w egzaminach wstępnych, inne).

(dowód: akta kontroli str. 273-274)

W procedurze „monitorowanie i ocena jakości prowadzenia zajęć dydaktycznych” w ramach systemu zapewnienia jakości kształcenia wskazano m.in., że w ramach wydziałów przeprowadzane są hospitacje zajęć dydaktycznych, a plan i sposób prowadzenia hospitacji ustalane są na wydziałach. Wyniki hospitacji (podobnie jak ankietyzacji studentów) miały być wykorzystywane w procesie poprawy jakości procesu dydaktycznego. Na wszystkich wydziałach opracowano formularze (szablony protokołów) i harmonogramy hospitacji.

²² Nagród Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego za osiągnięcia dydaktyczne za lata akademickie 2015/2016 i 2016/2017 nie przyznano.

²³ 18 nagrodzonych nauczycieli nie podlegało ocenie za lata 2014-2015.

²⁴ W ponownej ocenie za rok 2016 osoba ta otrzymała ocenę dobrą.

(dowód: akta kontroli str. 12, 121, 137-139, 224, 227-229, 238-241)

Prorektor ds. Studenckich i Dydaktyki wyjaśnił, że *kwestionariusz oceny oraz formalna, punktowa ocena pracownika jest jedynie narzędziem pomocnym w ocenie. Ostateczną ocenę wydają dziekani, uwzględniając rozmaite czynniki, w tym wyniki hospitacji, wyniki ankiet studentów oraz opinię kierownika katedry. W tym świetle wyniki hospitacji wpływają na ocenę pracownika oraz uwzględniane są na poziomie wydziałów. Nadmieniam również, że odnotowano na uczelni przypadki zwolnień pracowników, w odniesieniu do których pojawiły się negatywne opinie ze strony studentów, dotyczące jakości i sposobu prowadzenia zajęć dydaktycznych.*

(dowód: akta kontroli str. 352)

21. W procedurze „monitorowanie i ocena jakości prowadzenia zajęć dydaktycznych” w ramach systemu zapewnienia jakości kształcenia wskazano m.in., że ocena jakości zajęć dydaktycznych jest wspomagana anonimową ankietą. Ankietyzacja prowadzona jest po zakończeniu zajęć, nie później jednak niż do końca semestru następującego po zakończeniu zajęć, nie później jednak niż do końca semestru następującego po ocenianych zajęciach. Ankietyzacji podlegać miały wybrane zajęcia prowadzone przez każdego pracownika co najmniej raz na dwa lata. Wyniki ankietyzacji miały być wykorzystywane w procesie poprawy jakości procesu dydaktycznego.

(dowód: akta kontroli str. 12)

Regulacje wewnętrzne Uczelni nie przewidywały wyróżnienia nauczycieli, którzy otrzymali od studentów najwyższe oceny za prowadzenie zajęć dydaktycznych, przy czym wyniki ankiet były uwzględniane w procesie oceny nauczycieli akademickich

(dowód: akta kontroli str. 5-19, 291-309)

Rektor wyjaśnił: *Oceny od studentów brane są pod uwagę przez dziekanów wydziałów w przypadku okresowej oceny pracowników. Rozważane były propozycje upubliczniania wyników ankiet, jednak napotykało to na pewien opór środowiska z uwagi na poufność danych. Po uzgodnieniach z Samorządem Studentów rozważana jest koncepcja wyróżniania nauczycieli z najwyższymi ocenami. Do rozstrzygnięcia pozostaje kwestia sposobu nagradzania.*

(dowód: akta kontroli str. 347)

22. Analiz ocen wystawianych studentom przez nauczycieli pod kątem rozkładu ocen dokonywano – w różnym stopniu – na dwóch spośród pięciu wydziałów Uczelni.

- 1) Na Wydziale Budownictwa i Architektury w ramach wydziałowego systemu zapewnienia jakości po zakończeniu semestru każdy nauczyciel wypełniał formularz oceny osiągnięcia efektów kształcenia, w którym należało podać liczbę studentów, którzy uzyskali z przedmiotu ocenę pozytywną i negatywną. Dane te podlegają analizie przez Wydziałową Komisję ds. Jakości Kształcenia, a wynik analiz przedstawiany był w corocznym sprawozdaniu.
- 2) Na Wydziale Inżynierii Środowiska, Geomatyki i Energetyki analiza ocen przeprowadzana była okresowo i prezentowana na Komisji ds. Planów i Programów Studiów i Radzie Wydziału.

Na Wydziale Mechatroniki i Budowy Maszyn nie była prowadzona taka analiza – dopiero rozpoczęto prace nad tego typu analizami. W pierwszej kolejności podjęto analizę ocen prac dyplomowych i ich korelację ze średnią ze studiów, dalsze analizy miały być prowadzone sukcesywnie. Na Wydziale Elektrotechniki, Automatyki i Informatyki nie prowadzono takich analiz, a na Wydziale Zarządzania i Modelowania Komputerowego poszczególne zakłady dokonywały analiz we własnym zakresie (na poziomie wydziału analizy nie były przeprowadzane).

(dowód: akta kontroli str. 107-248)

23. Na poziomie Uczelni do roku akademickiego 2016/2017 nie organizowano cyklicznych konkursów na najlepsze prace licencjackie, inżynierskie lub magisterskie. Najlepsze prace były zgłaszane do konkursów zewnętrznych oraz wyróżniane na podstawie regulaminu studiów.

W kwietniu 2017 r. Kielecki Park Technologiczny, w partnerstwie z Politechniką, ogłosił konkurs na najlepszą pracę dyplomową dla studentów Uczelni. Do udziału w przedsięwzięciu zaproszeni zostali partnerzy – znane w regionie przedsiębiorstwa z wieloletnim doświadczeniem i ugruntowaną pozycją, które dla autorów najlepszych prac oferują nagrody pieniężne lub płatne staże. Do konkursu mogły być zgłoszone prace dyplomowe inżynierskie i magisterskie m.in. z obszarów: budownictwo, architektura, przygotowane i obronione w roku 2017 na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych Politechniki. Konkurs dotyczy prac dyplomowych obronionych w roku akademickim 2016/2017, rozstrzygnięcie konkursu nastąpi w roku 2017/2018.

Na Wydziale Zarządzania i Modelowania Komputerowego odbyło się kilka edycji konkursu na najlepszą pracę dyplomową w zakresie inżynierii produkcji (konkurs współorganizowany przez Polskie Towarzystwo Zarządzania Produkcją).

Ponadto Wydział Elektrotechniki, Automatyki i Informatyki Politechniki oraz firma Transition Technologies S.A. zorganizowały w 2016 r. I edycję konkursu „TT-Hi-Tech”, w którym nagrodzono cztery prace dyplomowe (przyznano dwie równorzędne pierwsze nagrody i dwa wyróżnienia).

(dowód: akta kontroli str. 107-248, 348)

24. W USOS²⁵ nie zamieszczano sylabusów ani informacji o dyżurach nauczycieli. Zgodnie z wymogiem regulaminu studiów, na pierwszych zajęciach osoba prowadząca zajęcia ma obowiązek podać do wiadomości m.in. treści kształcenia, sposób bieżącej kontroli efektów kształcenia oraz sposób ich osiągania, a także terminy i miejsce konsultacji.

Sylabusy przedmiotów, a także terminy konsultacji były zamieszczane na stronach internetowych poszczególnych wydziałów. Informacje o konsultacjach zamieszczano także w gablotach przy danej katedrze/zakładzie. Niektórzy pracownicy dodatkowo podawali te informacje także na platformie Moodle oraz w USOS.

(dowód: akta kontroli str. 342-344)

25. W okresie objętym kontrolą Polska Komisja Akredytacyjna wydała pozytywną ocenę programową jakości kształcenia na kierunku zarządzanie i inżynieria produkcji prowadzonym na Wydziale Zarządzania i Modelowania Komputerowego na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia, a także na kierunku mechanika i budowa maszyn, prowadzonym na Wydziale Mechatroniki i Budowy Maszyn na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia. W uchwałach stwierdzono m.in., że wszystkie kryteria jakościowe oceny programowej uzyskały ocenę „w pełni”.

(dowód: akta kontroli str. 230, 247)

26. Prorektor ds. Studenckich i dydaktyki wyjaśnił, że w zakresie standardów i wskazówek dotyczących zewnętrznego zapewnienia jakości funkcjonuje stała współpraca z podmiotami zewnętrznymi. Kierunki studiów mają swoich interesariuszy zewnętrznych, z którymi odbywają się cykliczne spotkania. Istotne znaczenie ma także praca konwentu, do którego należą podmioty zewnętrzne, wyrażające opinie o absolwentach oraz potrzebach przedsiębiorców w zakresie profilu zawodowego absolwentów.

---

²⁵ Uniwersytecki System Obsługi Studiów.

Przykładowe formy współpracy wskazywane na poziomie wydziałów są następujące:

- Zespół Konsultacyjny przy Dziekanie WBiA, reprezentujący podmioty gospodarcze, instytucje państwowe i społeczne zainteresowane efektami kształcenia absolwentów Wydziału Budownictwa i Architektury, został powołany zarządzeniem Nr 3/13 Rektora Politechniki. Władze Wydziału sprecyzowały oczekiwania od Zespołu Konsultacyjnego dotyczące m.in. wsparcia na etapie realizacji planów, programów i założonych efektów kształcenia poprzez uwagi, przedstawienie stanowiska w sprawie wyboru przedmiotów, wymiarów godzinowych; weryfikacji kierunkowych efektów kształcenia oraz oceny skuteczności realizacji programów oraz propozycje korekt.
- Porozumienie o współpracy zawarte w dniu 27 marca 2015 r. pomiędzy Politechniką a Skanska S.A. Współpraca obejmuje m.in.:
  - wspomaganie działalności dydaktycznej w obszarze organizacji praktyk, realizacji prac przejściowych i planowych oraz wzbogacenia zajęć projektowych i laboratoryjnych studentów,
  - podjęcie działań zmierzających do prowadzenia wspólnych prac naukowych i badawczo-rozwojowych, finansowanych z różnych źródeł m.in. z funduszy Unii Europejskiej,
  - wdrażanie nowych rozwiązań technologicznych w zakresie: budownictwa, konstrukcji, technologii, rozwiązań technicznych maszyn i urządzeń mechanicznych, budowy i eksploatacji maszyn.
- Porozumienie o współpracy zawarte w dniu 3 lipca 2017 r. pomiędzy Politechniką a Strabag Sp. z o.o. Współpraca obejmowała:
  - wspomaganie działalności dydaktycznej w obszarach organizacji praktyk i staży dla studentów Wydziału Budownictwa i Architektury,
  - pomoc Uczelni poprzez wystawienie referencji przez pracowników Wydziału Budownictwa i Architektury, w rekrutacji studentów ubiegających się o staże i praktyki w Strabag Sp.z o.o.,
  - podjęcie działań polegających na prezentacji (w formie wykładu) przez pracowników Strabag Sp. z o.o. oferty praktyk i staży dla studentów Wydziału Budownictwa i Architektury oraz zapoznanie ich z bieżącą działalnością firmy,
  - organizację wycieczek naukowych mających na celu zapoznanie studentów Wydziału Budownictwa i Architektury z technologią wykonywanych robót budowlanych i prezentacją bieżącej działalności Strabag Sp. z o.o.
- W celu dostosowania kierunkowych efektów kształcenia na Wydziale Zarządzania i Modelowania Komputerowego do potrzeb rynku pracy, jak również przy tworzeniu planów i programów kształcenia zasięga się opinii pracodawców wchodzących w skład Zespołu Konsultacyjnego (interesariuszy zewnętrznych). Zespół Konsultacyjny, reprezentujący podmioty gospodarcze, instytucje państwowe i społeczne zainteresowane efektami kształcenia absolwentów wydziału, jest powoływany na wniosek Rady Wydziału przez Rektora Politechniki. Główne zadania Zespołu Konsultacyjnego dotyczą:
  - weryfikacji kierunkowych efektów kształcenia,
  - wsparcia na etapie tworzenia i realizacji planów, programów i założonych efektów kształcenia poprzez uwagi, przedstawianie stanowiska w sprawie wyboru przedmiotów, wymiarów godzinowych,

- oceny skuteczności realizacji programów,
  - propozycji kierunków kształcenia,
  - oceny stopnia spełniania wymagań pracodawców,
  - propozycji tematyki szkoleń dokształcających dla studentów,
  - współpracy przy wyborze tematyki i realizacji prac dyplomowych,
  - współpracy przy realizacji praktyk zawodowych.
- Przy Wydziale Elektrotechniki, Automatyki i Informatyki działa Rada Interesariuszy. Rada ta została powołana uchwałą nr 129/2012 Rady Wydziału Elektrotechniki, Automatyki i Informatyki z dnia 28 marca 2012 r. Na spotkaniu w roku akademickim 2015/2016 omawiano zakres wiedzy i umiejętności, jakie zdaniem pracodawców są niezbędne u przyszłych absolwentów Wydziału Elektrotechniki Automatyki i Informatyki.
- W roku 2017 na mocy uchwały nr 18/2017 Rady Wydziału Elektrotechniki, Automatyki i Informatyki z dnia 22 lutego powołany został Zespół Konsultacyjny. W jego skład wchodzi osoby reprezentujące podmioty gospodarcze, instytucje państwowe i społeczne zainteresowane efektami kształcenia absolwentów Politechniki. Zespół pełni rolę doradczą i opiniodawczą w sprawach zapewnienia przez Wydział wysokiej jakości kształcenia, w szczególności na etapie budowy planów i programów kształcenia.

(dowód: akta kontroli str. 107-248, 289)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Uwagi dotyczące
badanej działalności

1. Najwyższa Izba Kontroli zwraca uwagę, że nieokreślenie wskaźników umożliwiających pomiar stopnia osiągnięcia celów wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia utrudnia ich monitorowanie i może obniżyć skuteczność oddziaływania systemu na proces kształcenia.
2. Zdaniem NIK, z uwagi na rangę przedstawianego m.in. Senatowi Uczelni dokumentu, jakim jest analiza funkcjonowania systemu zapewnienia jakości kształcenia, sformułowanie tam rekomendacji lub wniosków do realizacji mogłoby wpłynąć na realne zwiększenie oddziaływania wewnętrznego systemu zapewnienia jakości.
3. NIK proponuje rozważenie zmodyfikowania karty oceny pracownika w ten sposób, by obejmowała ona również wyniki hospitacji zajęć, co zwiększyłoby spójność między celami systemu zapewnienia jakości oraz narzędziami do jego realizacji.

IV. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli²⁶ kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Kielcach.

²⁶ Dz. U. z 2017 r. poz. 524.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania
uwag

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Kielce, 30 listopada 2017 r.

Kontroler
Iwona Reznier
doradca ekonomiczny

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Kielcach
Wicedyrektor
Tadeusz Mikołajewicz

.....
podpis

.....
podpis